

БЭЭНЭ ЗАЙСУУЛАД, ХОЛО ОШОГДОХОГҮЙ

(КПСС-эй Улаан-Удын райкомой пленум дээрэнээ тэмдэглэл)

Долоо мянга табан зуу гаран залуу үетэн. Энэ хадаа аймагтай урдаа хараха ургаж яваа хүсэн, ерөж сагай дайшалхы халаан. Тэрэнэй манлайда 2100 комсомолшуд жагсаа. Тэдээр өөбэднөө ажал хүдэлмэрин, ажгуудалтай байдлаар 53 эхин организацн болон хубардаг. Юрдоо комсомолой эмхигүй ямар нэгэ коллектнвие Улаан-Удын аймагта олохонь бэрхтэйл хаш. Эдэ тоонуудыг зэргэлдээ үзэхэд, тэдэнэй саашаа улам ургаха, хүдэрнэн бэрххэ арга боломжонь али ээргын эхэ гэснэй!

Тэд энэ 2100 гэмүүдээ бүрдэн аймагт комсомолой эхин организацнууд хэр хүдэлнэ гэснэй? Тэдэнэй хүдэлмэринэ партиан организацнуудай зүгнөө аймагта хүтэлбэрлээ, ажал ябуулагдан тулалмажа хэр үзүүлдэгнэ гэснэй? Эдэ асуудалуудыг зүгнөө хэлсэхын тулаа КПСС-эй райкомой ээлжээтэ пленум зарлагдаба. Тус пленумей хүдэлмэринэ кандидатуд ба шалгалтын комиссын гэмүүдээ гадна, аймагтай партиан эдэбхитэй зүгнөө жараад хүн хабаадалсаба. Тэдэнэй дунда нургуулин директоруудай партиан эхин организацнуудай секретарьнар, аймагтай эхнэ зургануудай зарим хүтэлбэрлэгшэд ороосно.

Партиан райкомой гэмүүдээ үлэмж олон хүнэй хабаадалгатайгаар үнэгэрэгдэн пленум хадаа партиан эдэбхитэй сугалгай шэнжэ түхэлтэй болон шэнжэ байгаа нэг гэж өөрингөө нармажа бэрххэйгнээ эхинд хэлэхэ хүсэлтэ түрэнэ. Юуб гэхэд, уригданан зоний олон байнанаа уламжалал, КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр Бутковскин хэйн «Комсомолой эмхигүүдэ партиан талаар хүтэлбэрлээ эрид хайнаруулаха тухай» элдхэл тушаа үгэ хэлэвэн 14 нүхэлэй мичл табанин партиан райкомой гэмүүд байгаа. Бэрххэйгнээ пленумд уригданан хүнүүд. Пленумей үзэмжээ табигданан асуудалаа сэхэ хабаатал хүнүүдэй энд олоор уригдананай байниинь мэдээнэ. Тингээшнэ партиан Уставай эрхитэйл вохилдоно гэснэ гү гэснэ асуудал гаржа ерэнэ.

Пленумей хүдэлмэринэ үшөө нэгэ дутагдаг гэбэл, эндэ үгэ хэлэн олонх нүхэд комсомолой эмхигүүдэ партиан организацнуудай зүгнөө хүтэлбэрлэдг хүдэлмэрин иматал хийн талмэнь онсо тэмдэглэхээ оролдон байна. Зүгээр комсомолой хүдэлмэрин дутагдагд тушаа тогтоодоо: «ВЛКСМ-эй райкомой секретарьнар манда хаала ялана, түрэн зуура халта мөлтэ дайраад тэ гаршана, хэдэн үдэрөөр тогтоногүй. Комсомолой эмхигн хүдэлмэринэ өнөөр шэнжэлэгүй, секретарьнарта бодото тулалмажа үзүүлэгүй» гэж мэтээр бэрэ тойруулыг хүсэнэ. Имэ дутагдагднууд комсомолой райкомой хүдэлмэринд үшөөрөө би. Тэрэниэ арсажа важа болохо. Тэд энэ пленум дээр табигданан асуудалнай комсомолой эмхигүүдэ партиан талаар хүтэлбэрлэхэ эрид хайнаруулаха тухай нэн шуу. Энэ үгүүдэй удмыг балартуулаха болохогүйл.

Пленум дээр үгэ хэлэн Кировай нэрмистэ колхозой партбюрогой секретарь нүхэр Гонсоров, Ежа-Куналай дунда нургуулин директор нүхэр Марфин, Тарбагатайн дунда нургуулин партбюрогайн секретарь нүхэр Ринчино, «Советскэй Россия» колхозой партбюрогой секретарь нүхэр Тринфонов, «Мали» колхозой правленин түрүдэгшэ нүхэр Болотов болон бусад илангайтэндэхн комсомолой эмхигн

хангалтагүй хүдэлмэринэ гансал ВЛКСМ-эй райкомой секретарьнарта, тэрэнэй бусад хүдэлмэрилэгшэдэ тохому хэдэнхыннэй буруу гэснэй.

Харин дээрэ хэлэгдэн колхозуудай, нургуулинуудай партиан организацнууд комсомолой эмхигн булаар хүтэлбэрлэхэ, тэдэнэй хүдэлмэринд бодото тулалмажа үзүүлэгүй гэж элдхэл сар онсо шүүмжэлэгдэхнээ эндэ тэмдэглэдгүи үнэгэрэ боломоор бэрх байна. Парторгын, колхозой түрүдэгшн комсомолой суглаанда оро то хабаадалггүй, ВЛКСМ-эй гэмүүдэй, залуушуудай ажабайдалаар нонирходогүй, тэдэнэй өнөөр хөөрөөлдэггүй, хааншал тушаагаа (данлаа залуушуул хам) наанаа табидаггүй ябадал хадаа аха ёноной анхаралаар комсомоло хүрээлэн, дүү зондоо тусгалын хэрэг болоно гэснэй гү? Угы даа.

Энэ жэлэй үнэгэрн үедэ комсомолой 16 эмхиг өөрингөө ээргэдэ бүри нэгшнэ хүннэ гэмүүн болон абаагүй байха юм. Залуу хүннэ комсомолой гэмүүн болохын тулэ КПСС-эй нэгшнэ гэмүүн өөрөөр рекомэнди түгөөгүй байна. Комсомолой албаа хэмжээ ябуулаа эмхидхэхэднэ тулалдаггүй ябадал, үнэгэрээ комсомолой эдэбхитэй аймагтай суглаанда ошохо гэхэднэ транспорт үгжэ тулалгаагүй байнхан үшнэ зарим тэгүүр үзэгдэнэ. Эдэ баримтанууд хадаа ажаахын болон партиан хүтэлбэрлэгшэдэй комсомолшудтаа албан хойроогоор хандадаг байнэ гэснэй.

Комсомолдоо тулалдаг, тэрэнээ дэмжэдг, найнаар хүтэлбэрлэдг партиан организацн Улаан-Удын аймагта орой үгэ гэгэн тобиолол эндэ хэлэгдэгүй. Элдхэл дотор Иналтын кондитерска фабрикн партиан организацнн хүдэлмэрини дүй дүршэл тушаа дэлгэрэнгүгээр хэлэгдэн байна. Тус организацнн секретарь нүхэр Борисов үгэ хэлэхэд, тэрэ дурсагдаһаннэнь бүри тодо болгон байна.

Энэ коллектнвэй гүшаад процентн залуушуул юм. Тингээшнэ тэрэнэй манлай болонгоо комсомолой организацнн нэрэ хүнднэ дээрэ үргэхын тулаа партиан организацнн хүдэлнэ үедэ эхэ юмэ бүтээгээ. Фабрикн директор нүхэр Яковлев, парторг нүхэр Борисов комсомолшуд болон залуушуул дунда сар үргэлжэ хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри ябуулаха байдаг, эсэгэ ёноной анхаралаар тэдэнэй хүрээлдэг. Хамаг хэрэгсэлнүүдээр хүсэд хангагдаһан эидохи улаан булангын залуушуулдай амаралта, хүмүүжэлэй гуламта боложо шаданхай. Спорт, физкультура янала хүгжэнхэй, залуушуулда этинг найдадаг, тэдэнэй байн хэрэг үйлнэ, эрхим амжалтыг алиншэ талааан урмашууддаг, комсомолой гэмүүдэ хүтэлбэрлэхэ тушаалаа дэбхүүдэд, тэрэнэй нурха ябадалднэ тулалдаг.

Мүнөө эндэхн комсомолой организацн үдэрнэ үдэртэ бэрххэйгнэ коллектнвэй шинжэхын хүсэн болон Харбин 1966 оной эхинд комсомолой 38 гэмүүдтэй байнхан наа, мүнөө 52 болонхой. Энэ жэлэй эхиндэ хойно 6 залуу хүдэлмэрилэгшэ ВЛКСМ-эй гэмүүдэ абтаа. Олонхн комсомолшуд эрдэм бэлбэсоролоо, мэргэжлээ дээшлүүлэн.

Г. ЦЫРЕТОВ,
манай корр.

Партиан организацн бүхэн өөрингөө эрээдүйн халаан болохо комсомолнэ нигэжэ ударидан хүтэлбэрлэхэ, ажал ябуулагдан тулалха аргатайшнэ, уялгатайшнэ. Партиан организацн бүхэндэ нимэ арга боломжо дүүрэн би, хүүүлэй үедэ аймагтай ажаахынуд залуу үетэнэй нотагтаа сар үргэлжэдэ ажаахууа, үйлэдбэрн дээрэ эдэбхитэйгээр хүдэлнэ эрхэ байдал хангахын тулэ эхэ хүдэлмэрин хэжэ байна. Нургуулинууд үргэдхэгдэнэ, клуб, библиотекэ шэнжээр баригдана, соёл культурын эмхи зургануудай хүдэлмэри хайнаруула. Тингээшнэ партиан хүтэлбэрлэн үшөөлүлэ байннэй пленумей хүдэлмэринд элрээ.

Комсомолой эмхигүүдэй хүдэлмэринэ партиан организацнуудай зүгнөө хүтэлбэрлэнхн тула байнхан ушарай гол шалтаган эндэ хүсэд элрэхнээлдэгнэй. Энэ пленумдэ хэлэгдэн бэрххэйгнэ үедэ муугаар хүдэлдэг партиан организацнуудай байдлыг эли бооор харуулаха шадаагүй. Энэ талаар элдхэл тушаа үгэ хэлэгдэнэ дутагдагтай байна. Угэ хэлэнэ лэ хүн өөрингөө хүдэлмэринэ хайрхаха, үдүү дээгүүр абуулыг эрмэлзээ гэжэ дахин дабтаа.

Комсомолой хүдэлмэринэ улай хайнаруулаха тухай КПСС-эй ХХПН съездэ заабарилхадаа, комсомол доторн партиан хүснэ бэрххүүдэхэ шухала гэжэ тэмдэглээ. Партиан тус эрилтэ Улаан-Удын аймагта хангалтагүйгөөр бэрххүүдэгдэнэ. Тус дутагдалыг арга зүйнээр тушаа элдхэл соошнэ, мүн хүнүүдэй хэлэнэй үгэнүүд доторшнэ энэ гэхэ юмэн дурдагдаагүй. Комсомол доторн партиан хүсэ бэрххүүдэ арга эндэ бин гү? Аймагтай партиан организацндахн 30 наа гүйсөөгүй залуу коммунистууд гэхэдэ, 170 хүн тоологдон. Тэдэнэй оройдоо хоёр лэ коммунист комсомолой эхин организацнн секретарьар хүдэлнэ.

Комсомолой хүдэлмэриндэ залуу коммунистуудыг олоор элгээхэ гэжэ улаан-удынхидэй оролдобол, аша туһаар эхэ хэрэг бүтэхэ нэн гэжэ хангадана. Зүгээр энэнэ тушаа тогтоол соо хэдэн үгөөр лэ, тусхай пунктээр тэмдэглэгдэнхэй. Тэрэ үгүүдэднэй өнөөр, найн жэшөөнэй хубилалта саашаа даа болохо бэрэ.

КПСС-эй райкомой пленум партиан хүдэлмэриндэ гол шухала асуудал зүбшнэ хэлээбэ. Тингээшнэ эндэхн байдалай зүгээр тус асуудалыг үннэй зүбшнэ хэлсэхээр болон байгаа. Гэбэшнэ пленумей хүдэлмэриндэ хабаадаһан зарим нүхэд (бултал харюу салгалтай хүнүүд байгаа юм бэрэ) журамгүй ябадал гаргаа. Элдхэл хэжэ, хүнүүдэй үгэ хэлэжэ байхада, өөндэ хоорондоо хөөрөөлөшд, газетэ, журнал уншаадаг, үгшнэ наа, гараа дэрлэдэ нажаашад олон. «Уншаха юмэ тэй гү? Яажа сагаа үнэгэрлэтэй?» гэжэ гэдэргээ хараха гү, али хүрээлэе хаалта хэжншнэ хүнүүд нүдэндэ торолдоно. Имэ байдал наанадаа угаа эхидгүйгөөр абтажа, пленумей хүдэлмэринэ хүндэлэгүй гэснэ гү гэснэ бодол түрүүлнэ.

Г. ЦЫРЕТОВ,
манай корр.

Совет литературн оршуулгашадай уласхоорондын уулзалга

Гадаадын ушгашаад ородой ба мүнөөнэй совет литературнэ жэлнэ жэлдэ улам эхээр нонирходо боложо байнхай. Манай орон тухай үгэ бүхн дэлхэйн орой түбүүдтэ таран дэлгэдг хүнүүдэй уласхоорондын уулзалга сен

табрин 12-то Литературиуудай гүбэй байнхан соо элсдээ. Энэ уулзалгада 23 оронноо эрхэн 60 наран оршуулгашад хабаадана.

Табрин 12-то Литературиуудай гүбэй байнхан соо элсдээ. Энэ уулзалгада 23 оронноо эрхэн 60 наран оршуулгашад хабаадана.

Табрин 12-то Литературиуудай гүбэй байнхан соо элсдээ. Энэ уулзалгада 23 оронноо эрхэн 60 наран оршуулгашад хабаадана.

КПСС-эй ЦК-гай ТЕЗИСУУДЫЕ ШУДАЛНА

ХААНАШЫЕ ХУБИЛАЛТА

Тарбагатайн кондитерска фабрикн коллектив Агууэхэ Октябрьн социал революциин 50 жэлэй ойдо зөрүүлэгдэн КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүдэ хэжэ Воинхон шудална.

— Эхэ гүн үнэгэрн ухадтай документ, — гэжэ Тезисүүд тушаа фабрикн партиан организацн секретарь Алексей Иванович Тюткин хэлэнэ. — Тезисүүдэй мүнүүдэ уншаахада, бөгөнн сар соо фабрикадашн болон хубиллануудыг бүри тодор хараабди. Жэшээлхэдэ, ганс үнэгэршэ жэл соо манай кондитерска болон эдэ хоолой 105 зүйл үйлдбэрлэгдэхэ болоо юм. Энэ түгээхэ жэлдэ үшөө хэдэн зүйл шэнээр үйлдбэрлэгдэхэ.

Эхэ оройнгоо туйллануудар урмашан, фабрикн хүдэлмэринд хэжэ хэзээнхиднэ оролдостойгоор ажаллана. Эндэ үнэгэршэ найман хара соо тусбөө гадур дурба мянган түхэригтэ хүрэтэр продукци үйлдбэрлэгдэхэ.

Ш. ОШОРОВ.

Эрдэмтэд хүдөө гараба

Политическэ эрдэм дэлгэрүүлхэ «Знаки» бүлгэмэй Бурадтахи өдгөленин лектуриуд Октябрьн революциин 50 жэлэй ойдо зөрүүлэн, лекцинуудыг хэа хангагүй уншана.

Энэ бүлгэмэй лектуриуд-эрдэмтэд — хүдөө ажаахн, технологическа, культури институтуудай багшнар булэг бүлэгээр аймагтаа гарнхай. Мүнөө Сэлэнгын, Оруулын, Прибайкалин, Баргатайн аймагтаа колхоз, совхозуудар ажаа элдэн лекци уншана, гээснэйгнэ хаа хээр байнхан турал нотагтаа 50 жэл соо болон хубиллануудыг хүн зондо хөөрөжэ үгэнэ.

Наукануудай академин Сибирьтэхэ өдгөленин Бурадтай филиалэй эрдэмтэд КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүдээр лекцинуудыг уншаха.

С. БАДМАЕВ.

ХӨӨРЭЛДӨӨН, ЛЕКЦИ

ХЭЖЭНГЭ. Октябрьн революциин 50 жэлэй ойдо бэлдэхэ үргөөр аюулагдажа байна. Совет засагтай жэлүүдтэ манай арад зоний эрхөөн байгуулыг ажалар бүтээгдэн амжалта туйллануудыг КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүдэй нягта холбоотойгоор олонитгэдэ ойгуулаха хүдэлмэри аюулагдажа.

Энэ документээр хүн зоний дунда хөөрөөлөн, лекци үнэгэрэгдэнэ. Партиан, советскэ хүдэлмэрилэгшэд энэ ажалда хабаадуулагдажа. Үбнэ, тарьяа хуряалгада политэхидхэгшэд хүдэлнэ байна. Эдээр үбнэшад, тарьяалай дунда ойгууламжын хүдэлмэри, нэн түрүүн Тезисүүд тушаа хөөрөөлдө хэдэг байба. Жэшээн, харгы замтай участогтай начальник В. Ц. Намдаков Хэжэнгэй совхозой 2-дохн өдгөленидэ политэхидхэгшээр

хүдэлнэ. КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүд тушаа хөөрөөлдө үнэгэрэгдэн байна. Мүнөө Советскэй профсоюзай комитетдай түрүүн Андрейков, парткомой секретарь Д. Ш. Гэгшэд лекци, хөөрөөлдө хоо хэнэ. Мүнөөн совхозой хүдэлмэрилэгшэ хүдэлмэри КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүдэ хүн зоний ха хүдэлмэри эдэбхитэйгээр абуулагдажа.

Аймаг дотор 11 лектор эрхидхэгшэд Тарьян 50 жэлэй ойдо зөрүүлэн лекци уншуулжа байна. Мүнөө багшнар лекци уншаажа ахилэ.

Первомайскэ совхоздо «Знави» бүлгэ гөрнүүд энэ хүдэлмэридэ эрхидхэгшээр дэлсэнэ.

З. ЛУВСАН.

ХУРЯАЛГА ДЭЭРЭ

Тарья хуряалгын хаа түлэг дундаа. Талын онгошын канитан нүхэр Батуев шурвалаа гартаа бэрхөөр барин, үдэр буниэ манзгүй ажаллана. Тэд тэрэнэй хүтэлбэрлэдг аргатай гэмүүд бөгөнн заабарилгын үедэ хайнаар амаржа, рондо болон газетнуудэй сонсохонн шэнэ нариннэ шагнажа үрднэ.

Нүхэр Батуевай комбайнй агрегадай орой-полетной стан дээрэ энэ үдэрүүдтэ нотагтай нургуулин багша нүхэр Этингов сар үргэлжэ ерэнэ. Нүхэр Этингов эдэ хоол барилгын, амаалгын заахан заабарилгануудыг олохо, колхозой механизаторнууд Агууэхэ Октябрьн социал революциин 50 жэлэй ойдо зөрүүлэгдэн КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүдэ уншажа, удхынэ эхэ шадмаараа тайлбарлан үгэнэ. Нүхэр Этинговэй үнэгэрлэдг хөөрөөнүүд нонирхолой, хүнэй зүрхэ сэдхэхыг хүүдэлдэг юм. Дүй дүршлэтэй политинформатор Тезисүүдэй мүнүүдэ минн уншаадаг гарнхай. Совет засагтай үедэ өөрингөө нутаг дээрэ болон эхэ хубилланууд гүхэй хөөрөжэ, шагналшад айнарал хандуула бишу.

Багшын үнэгэрлэдг хөөрөөнүүдтэ гэмүүд хэр Батуевай агрегадуудай механизаторууд ларна бэрэ. Эндэ нүхэлнөө тарьяалагдаа тодорхой туша хургахөөр аар Кубаньһаа ерэнн механизаторнууд нүдэ, Жигарев, Ершковинов, Шулкин гэгшгүй буудат. Тэдээр бурад талын эрхэй байлаа болон хубиллануудыг нонирхоннаха зуураа, өөшнэй ажабайдала болон билаланууд, Кубанин революциинэ тухай хөөрөжэ ордөг юм.

КПСС-эй Тезисүүд хүн бүхэниэ ажал эхэ амжалтануудта зоригшуула. Тингээшнэ Удын аймагтай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой шад, механизаторнууд турал Совет засаг табин жэлэй түгээхэ ойн хүдэлмэрид дээрнэ дээн социалиэ уялануудыг ажаажа, тарьяалажа гээлтэ хоролтоггүйгөөр бөгөнн сар гаргэжэ, гүрээлэ 3400 центнер тарья тэ оролдон. Тэдээр, тэрэ тоодо нүхэр Батуев регат, абахан уялануудаа амжалтанууд гэжэ байнхай.

Н. ШАГЛА.

БЕРЛИН. Германиян Демократическа Республннн нинслэл хото жэлнэ жал бүхэндэ урган халбарна. Жэшээлхэдэ, Гертруденбрюке гэжэ хүүргэ дээрэнэ харахада, байрын гэрнүүд (баруун гарнаа), Гадаадын хэрэгүүдэй министртын ордон эхэ гөбөр харагдадаг юм. Урданай архитектурн хүшөөнүүдэй саагуур шэнэ үндэр гэрнүүд эрбылэн харагдана.

ТАСС-ай фото.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДА

ГДР

ДЕЙПНИГ. «Монополинуудай онсо шапта хуулинуудта эсэргүүсн, эб найрамдалай, демократнн ба социальн бүриин сүлөөлэй байлгын түлөө» гэһэн уртайгаар немец хүдэлмэрилэгшэдэй ээлжээтэ конференци хаяхан эндэ нэгдээ. Тэрэнэй хүтэлмэрид ГДР-эй ФРГ болон Баруун Берлинэй хүдэлмэришн ангин 1300 түлөөлэгшэ хабаадана. Профсоюзудай Бүхэлхэйн Федерациһаа, Советскэ Союз, Чехословаки, Польшо, Болгари, Венгри болон Франциһаа ерэнн айлшад, төрөшлэн партиан Политбюрогой гэмүүн К. Хагер түрүтэй СЕНП-гай ЦК-гай делегаци конференци дээрэ байлсана.

Зургаа хахал миллион гэмүүдтэй немец сүлөөтэ профсоюзудай нэгдэлэй (ГДР) зүгнөө ОСНП-гай түбэй правленин гэмүүн Хейн Деккерт конференцид хабаагшнлыг амаршалаа. ОСНП-гай VII съездэ бэлдэхэл үедэ ГДР-ий профсоюзудай дүүргэхэ зорилгонууд тухай тэрэ тогтожо хэлээ.

ФРГ-д онсо хуулинуудыг бэрүүлхөгшгүй гэснэ ГДР-ий профсоюзудай гол зорилгонуудай нэгэн болон гээл тэрэ хэлээ.

Билэнэрэй үмэнэ зөгсөжө байнхан гансахан дайсан гэхэдэ, Германиян империализм ба милитаризм болон. Германиян хөр түрэнэй профсоюзудай хоорондох харилсаа заруудангүйгөөр түрэнэй шатаар харилсаагаа заруудлын аргатай гээл Деккерт хэлээ.

Конференци хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлээр.

ЧССР

ПРАГА. Чехословакида шахтернуудай үдэр хаяхан тэмдэглэгдээ. Моста, Острава, Кладно, Соколови, Годонина, Приеведа гэжэ шахтернуудай түбүүдэ, горнитуудай хэдн абаад тосхонуудар энэ үдэрүүдтэ баярай суглаанууд үнэгэрэгдэжэ, хара аята малтагшанай шэн зоритто, хүндэтэ ажалал түгнүүд гаргагдаа. Эрхим шахтанууд болон шахтернуудта шагналнууд баруулагдаа.

1966 оной июлин 1-дэ эхлэн шахтернуудай үнэгэршэ жэл энэ оной июлин 30-ла дүүрээ юм. Тус үе соо чехословак горнитууд эхэ амжалта туйлаа. 97 миллион шахуу тоно нуршн малтагдаһан байна. Халаанай ажалал бүтэээ 13 процентээр дээшлээ. Нуршнэй тоно бүриин өөрнэй үнэ хамдарла.

Чехословакин нуршнэй промышленностн хүгжөөжэ холын хараата түсбэй өнөөр, 1980 он хүрэтэр 120 миллион тоно нуршн жэл бүри малтагдадаг болохо.

ПНР

ВАРШАВА. Висла дээрэхэ Казеницеда гурба мянган мегаватт хүсэтэй, Польшохой тон томо электростанци бариха бэлдхэлэй хүдэлмэри эхлээ. Тус бүрлээ 200 мегаватт хүсэтэй зургаан турбина 1975 он хүрэтэр ашгалдагдаа үтхэхэ юм. Турбинанууд болон бусад түхээрлэгнүүдэ оройн заводууд бүтээжэ гаргаха байна.

Козенице электростанци Дээдэ-Силезиин калори багатай нүүрөөр хүдэлхэ юм. Электростанцин барилганаа

КУБА

ГАВАНА. Агууэхэ Октябрьн социалиэ революциин 50 жэлэй ойдо хайрдалгын урлалар акадэми нүүдэй конференци энэ болон Газарай дулаанай важа бин болон шэнжэлэлгын, тарьяан хэмжээхэ асуудалуудай төрөөр чекээ үрэ дунгуулыг мэргэжэ тэд-Советскэ Союзтай, Венгри, Венгриян, ГДР-эй, Польшын ба Чехословакин эрдэмт хоёр үдэрэй турша соо зүбшн хэлээ. Энэ талаар шэнжэлэй хүдэлмэрэ таргалуулаха аил боломжнэ тэдээр зүбшн эрхэ, мүн хамтын программа дараада.

Будапешт. Совет наука техникнн неделн Венгриян хэр хэдэн томо горолуудта болон байнхай. Советскэ Союзтай нурно-техникеск туйллануудыг ыставажэ Будапештэд нэгнэ Энэ ушартай дашмарлууд Венгрияд ерэнн элита совет гэмтэг ба мэргэжлэдэ совет наука, техникнн шухалын шунла асуудалуудар табн гэм элдхэл хэлээ.

БНР

Болгарин эб найрамдал шалгалта комитетэй урлалар акадэми нүүдэй конференци энэ болон Газарай дулаанай важа бин болон шэнжэлэлгын, тарьяан хэмжээхэ асуудалуудай төрөөр чекээ үрэ дунгуулыг мэргэжэ тэд-Советскэ Союзтай, Венгри, Венгриян, ГДР-эй, Польшын ба Чехословакин эрдэмт хоёр үдэрэй турша соо зүбшн хэлээ. Энэ талаар шэнжэлэй хүдэлмэрэ таргалуулаха аил боломжнэ тэдээр зүбшн эрхэ, мүн хамтын программа дараада.

Эхэ оройнмнай полинууд дээрэ тарья хуряалгын ажал хүдэлмэри түлэг дундаа яважа байнхай. Ойн баярай энэ жэлдэ үндэр байн ургаса ургуулан оройнмнай тарьяан тэрэнээ хайнаар хуряахын түлөө оролдон.

Волгоградска областин «Креп» совхозой комбайнер Владимир Маркин 6 мянган центнер орооно сохижо, ойн баярай жэлэй чемпиной нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Энэ жэлдэ совхозойхид байн ургаса ургуулажа шадаа. Гектар бүхэнөө дунда зэргээр 18,6 центнер тарьян абтана. Совхоз энэ жэлдэ гүрээндэ 2 миллион нүүд тарьяа тушааха. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комбайнер В. Маркин.

ХАРТААБХАЯА ТҮРГЭНӨӨР, БАЙНААР ХУРЯАЛ

Хүүдэй жэлнүүдтэ республика дотороо хартаабха эхээр тарилда болохо, ургасмөн дээшлүүлэхэ талаар зарим гэдн хэмжээнүүд абтан байна. Илангаа горд шадарай ажаахынудта энэ үнэгэ ургамалыг эхээр ургуулаха гэжэ оролддог. Тингээшнэ республикамнай 9264 гектар, тэрэ тоодо Улаан-Удын аймаг — 2250, Наранскн — 1530, Загарайн — 1150, Прибайкалин аймаг — 350 гектар хартаабха нуулагдаг болоо.

Республикамнай колхоз, совхозууд Агууэхэ Октябрьн алдарт ойн хүдэлмэрид абаһан социалиэ уялаа амжалтагайгаар бэрхүүдхын тула хартаабхын байн ургаса абаха агротехникн наринаар баримтлан байха юм. Ургасын хойношоо харуулаха, элдэб үбнэ хайантай тэмсэхэ тушаа эхэ хүдэлмэри хэжээ. Улаан-Удын, Загарайн аймагууд ажалланууд 900 шахуу гектар хартаабхаа уналгадалга зарта нуулаһан байха юм.

Гадаа энэ жэлдэ хура бөрөөтэй байжа, хартаабхын байн ургаса абахада угаа эхидг байшоо. Энэ бүгдэн ашаар байшнэ ондо республикамнай 60—65 мянган тоно хартаабха суглуулагдаг гэхэ гү, али гектар бүрнөө 70—80 центнер абаха аргатай. Тингээшнэ тэрэнэйгнээ 22—25 мянган тононьнэ гүрэндэ тушааха, түсбөө үдүүлэн дүүргэхэ арга бин. Мүн эрхэ жэлэй тарилгада хэрэгсэлдэг 25 мянга гаран тоно урэнн хаагдаха, хамтын эдэ хөөлд, колхознигуудта, совхозуудай хүдэлмэриндэ худал-

даха, малдаа эдүүлэхэ хартаабха үлэхэ ушартай.

Абаһан уялаага бэрхүүдхэ, гүрэндэ хартаабха худалдаха, үрэнэ хүрэнгөөс хааха эгээн харюу салгалтай сар мүнөө хургажэ ерөө. Энэ жэлэй ургаса урмалгата ннээд олон бэрххэйгнүүд тулаа. Хура бөрөөтэй эхээр оройнхоно боложо үбнэ хуряала, силс дараалта унжгайража, оройн тарья, хартаабха хуряалгатай зэргэснөө.

Энэ намарай ургаса хуряалгын бэрххэйгнэ үедэ хүнүүдэ, техникээ зүбөөр хураарилан табижа, ажаахын байса өмхидхэхэ, бүтэээ эхэтэйгээр худалдаха гэснэ ажаахын хүтэлбэрлэгшэдэй, мэргэжлэдэй нагын уялаа мүн. Оройнмнай түрүү ажаахынуд, жэшээн, Горьковский областин Котовскэ районий «Ново

«БАЙГАЛАЙ ДОЛГИНУУД» МОСКВАДА ЗЭДЭЛХЭНЬ

Усгэгддэг манай нинсэлд Улаан-Удын олонингэ, уран найханай бүтээгчид эдгээхтэй «Байгалай долгинууд» гэж залуусууд уран найханай дуу хатарай ансамблийнхидыг Москва хотод үздэжээ.

На харгалтанд дээр «Байгалай долгинууд» нэгдэхийг хүснэгдээ. «Бүхэрсиний уран найханай харгалтанд дуу хатарай тус ансамблид Улаан-Удын студентүүд, худалчиринд, алба хаагчид хабаадаг.

Октябрийн социалист революцийн 50 жилийн ойе угтуулан, Москва хотын фабрика заводуудад худалчиринд ба олонингын урда хэдэн олон концертүүдэе табижа, тэндэхи хүн зондо буряад ардайнгаа дуу хатарыг харуулха юм. Хүүдээр уран найханай Бүхэрсиний харгалтандуудыг түгээхэдэй конкурсдо хабаадажа,

Сьездүүдэй ордон соо наадаг табижа байна. Москва мөрдөгшод 36 эрхэм дуушад, хатаршад, хүгжэмшэднөө бүрдээдэ. Тэднине Буряадай соёлтой худалчириндэсэй профсоюзай областной комитетэй түрүүлэгшэ нүхэр А. А. Гинеев хүтэлбэрлэнэ.

МАНАЙ АЙЛШАН

ХОДОДОО ЗАМДАВ

Удир хадын Орёл өөдэ дабанам. Ан гүрөөлэй Алхаагүй Агын эрмэгээр ябанам. Мүдхнээ үүлэд Мундаргын оройгоор. Адаран доошоо Аадар бороогоор. Арьятанниие, Арадые хүрдөөн. Хүдгөөн. Харин би, Хүн — Айнагүй! Агы өөдэ абиранаб. Алас холые зоринбо. Ажабайдалай харгыгаар Али замдаб ходоодо! Далнтай дабаагүй. Туруутанай туршагүй Харгыдаб. Хүн би одоо!

Ородхоо К. ИЛЬИН. оршуулба.

Поэт Иннокентий НОВОКРЕЩЕННЫХ

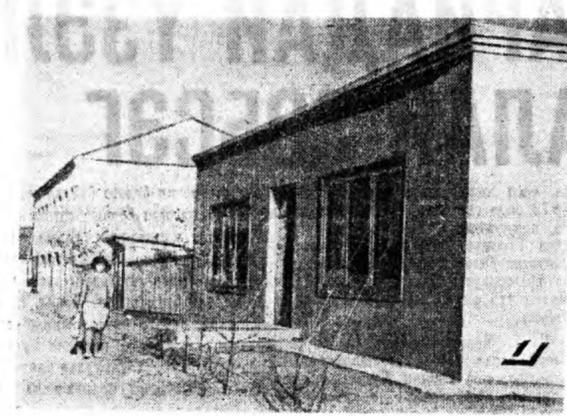
Иннокентий Новокрестьянских 1932 ондо Бэшуурэй аймагта түрөөн юм. Түрүүшнээ шүлэгыг үшөө нургуудта нуража байха үедөө бэшэ хэн. Тэрэ сэгнээ хойшо гурван саархан хоёрхоо Баланагүй.

НАЖАРАЙ ТЭГЭНДЭ

Ургы, ногооной хангалаар Улад зонние баярдуулаха На жарай тэн байтарынь На шаанан юундэ шарлабаб? Эдир залуугай солоор Эхэ нотагаа алдаршуулаха Тоотой гуша наһандаа Толгойно юундэ сайбаб?

Ганса энэ наһандаа нэгэтэ Гасалан, зоболонтой ушарбал. Уйдахар, гунгнгаа даргадан, Уйлажа, гэмшэжэ бү лбаарай. Аадарай үүтэн мэтээр

ФОТОРЕПОРТАЖ

ШЭНЭ СЭЛЭН-ДҮҮМЭ

Сэлэн-Дүүмэ гэжэ тухшоор үни хада ябаһан хүн мүнөө ганда «Шоо» наа, тус тухшоной хуулан ондоо болоһоние дайхаха байха.

Усын эрилтээр хэгдэнэ ралгатай. Таг дээгүүрээ та промшленна, культуриа тэдэнь эл бараануудыг хдан абагшалье хээр нояр на. Энэ магазний доторхи тухи зураг дээрэ харана.

Тэдэхи зураг дээрэ шэнэ магазинуудыг харанат. Нада захын гэртэ алахын хэрэгсэлэй элэгчүүдэе худалаха магазин, саада тэнь уданай зүйлүүдые худалдадаг киоск ба саада талалыг байгаһань промшленна эд бараа наймаалдаг магазний хэр дэбхар байһан.

Баяшаг тус тухшоно эрнай хөрөглөл хангаха эй комбинатай филиалай ба бодхоотгоо.

Магазин соо баруул. Ороһон хүдүүдэй анхарал тагадаар гөө наймаанар шомолгосонхой. Наймаалдаг газруудын мүнөө

Ф. МОРЕНЕ фотонь авторай

Халаахай

Хойто харын оройгоор бургана. Наран нэгэ харагдаат, нэгэ угы болоно. Машина соо суг нууца ябаһан нухарин дорлоо наһаа алдаат: — Яар да муу намар бөлжөө байна даа. Удэрөө үдэртэ бороо, бороо... Шүдхэр аба шамай! — гэжэ гэмшэнэ.

ТАРЯНАЙ ТООГ ДЭЭРЭ ТАРГАЛДАГ ГАХАЙНУУД

«Халаахай» аргаар дээрэ даа. Туһа болоһонгүй. Тоогыг даагшатай хоёрдөгдөт даа, — гэжэ хариуцаба. Тоогыг даагша нүхэр Шибленов Василий нүгөө тоог дээрэ байба. Таряа асархан машинаа хэмжэжэ табиат, гахай тухай үгэ манаа дуулахадаа, гараараа занган: — Шортоо агша даа. Хэдэ дахин хэлээ зон заабадди. Отделение даагша нүхэр Шарпанов пробай Мингазов хоёр да хэмжэжэ аяха зон гэшнэ, — гэб.

«Капиталай» 100 жэлэй ойдо зориулагдана

ЛОНДОН, сентябрийн 12. (ТАСС). Энэ сентябрийн 21-дэ нэгдэхэ уласхоорондын конференци «Капиталай» гараар 100 жэлэй ойдо зориулагдана. Таряна Карл Марксын нэрэмжэтэ библиотеке эхицлэхэ байна.

«Капиталай» 100 жэлэй ойдо зориулагдана

БЕРЛИН, сентябрийн 12. (ТАСС). «Карл Марксын «Капиталай» 100 жэлэй ой» гэжэ выдвэ Берлиндэ немецкэ гүрнэй библиотеке соо нэгдэхэ юм. Гурван неделин турша соо выставкэдэ 10.000 гаран хүн, тэрэ тоодо Советска Союз, Польша, Франци, Инди ба Цейлонһоо ерэн айшаад ороһон байна.

Дээдэ тушаалты уулзалга эхилэ

КИНШАСА, сентябрийн 12. (ТАСС-ай тухай көрр). 40 нагадэлэй эмхидэ хааатай нуудай гурван турье ба т тельстануудыг толгойлоһон ассамблей үсэгдээр үүнэ энэ нэгдээ. Малавиһа Африкын бөөэ даанхай бүхэ нуудай президентүүд, прав ствануудыг толгойлоһон тухай түгөөлөгшэд засада дай үнэгэрлэхэ Нацийн соо сулгараа. Түбийн ба 40 нагадэлэй организацин хуь бигдажа байһан шухалын т ла асуудалуудыг тэдэнэр э хэлсэхэ юм.

АЖАЛАЙ МАСТЕР ГЭЛСҮҮЛНЭ

Нүхэр Севостьянова Улаан-Удын судна заһабарилгын эвэлтэ худалчириндэе түрүүлэн ерлэһэн байна. Дайнай хүшэр хүндэ жэлүүдтэ тэрэ токарин мэргэжэл шудалха оролдотгоо хээр гаргажа, фронт мөрдөгшодыг халаа. Бөгөн бэлдэр соо оншото станок найнаар шудалжа, хөөрдөхи разрядтай токарь болоод, удаа дараалан зургаадахи разрядтай болоо. Тингэжэ ёһотой мастер гүүлээ.

«ОРОДОЙ ИВАН ТУХАЙ ДОМОГ»

1918 ондо Волго мурэнэй флотинин байгуулагдана. «Ваня» гэжэ өдөггүйхэн бүксир таралда ороһон юм. Хожомын мэлэжэ уран зохёолто болоһон, араб найматай пулеметчик Всеволод Вишневский тэрэ үедэ энэ судна дээрэ алба хэдэж байгаа. Вишневский «Оптимистическэ» трагедийн гой героинин ахин образ боложо үгэһэн эрхдэхэ зонтой тагнуулан, журналистка Лариса Рейснер Волгын сэрэгэй флотинин комиссар байһан юм.

Зээрхэг түрмхэйшүүл намданагүй

КАИР, сентябрийн 12. (ТАСС). Суэцкэ каналтай баруун эрьдэ Каитра шадар байдаг Египетэй сэрэгүүдэ Израилин сэрэгүүд мүнөөдөр миномүүд болон артиллерээр буудаа гээд МЕН агентствэ дамжуула. Тинхэдэ ОАР-ай эсбэгтэ хүснүүдэй командованиян комиссариат агентствэ үндэ болгоһон байха юм.

ЕХЭ ЭТИГЭЛ НАЙДАБАРИ

КАРАКАС, сентябрийн 12. (ТАСС). «Бумбэсэр дэлхийн нилээд эхэ хуби дээрэ хүнийг хүний мулалтэгэ усалхан Агууһа» Октябрийн социалист революцийн 50 жэлэй ойе совет ардадэй хамта бүхэ түрүү үзэл бодолто хүн түрэлтэн баяр баяхалдантайгаар тэмдэглэхэ байна» гээд нейтрална университетэй профессор, Венесуэлын юристууд-демократууд асоциацийн түрүүлэгшэ Хосе Санчес Михарес ТАСС-ай корреспонденттай хөөрлөхөдөө мэлүүлээ.

Хилэ дээрхи тулалдаан үргэлжлөөр

ДЕЛИ, сентябрийн 12. (ТАСС-ай тухай көрр). 76 миль рэй калпирэй эхэ буунуудай гэдэр бүхэл үдэрэй турш буудаа гээд ПТИ агентствэ сэнэ. Буудалгаһаа уламжалла ден индийүүд алуулаа, шар гээд оборонны министретын төлөөлгшэ мүнөө үдэжэ мэлүү байна. Сентябрьн 12-то бү хүнийн турша соо Хятадай Идлийн сэрэгүүдэй хоорондо даалгаан болоо.

ФУТБОЛИСТНАРАЙ УУЛЗАЛГА

Сентябрийн 9-дэ футболлоор ороной түрүү нуури эвэлхын тулоо зургаадахи зонин «Б» классай командануудай дунда боллоһон нааданай дүн тухай мэдээснэгдди.

Сагаан байшангай дэргэдэ демонстраци болоо

ВАШИНГТОН, сентябрийн 12. (ТАСС). Президент Джонсонэй ба Грециин хаан Константинтай хоорондо Сагаан байшандаа хэлсээн болоо байһанай. Грециин хархис хүснүүдэй хэжэ байһан фашинизмтай хөөрлөхөдөө эсэргүүцэ бурхуушал мэдүүдэн демонстраци энэ байшангай умнаа үсгэлээр болоо. «Хаан шэрээһэ бууха ёһотой», «Фашин хааные зайлуулаха» гэһэн үгэнүүдтэй плакатуудыг демонстрациуд бариха ябаа. Демонстрациудай — США-ы ажабуудат тэргүүдэй түрүү заргадэ мэдээжэ актриса Медина Меркери ялаһаа. Тэрэ диктатура дээрэ эсэргүүцэ үсгэнүүд хэлэһэнэйгэ тулоо Грециин эрхэтэй бнэ болоо гэжэ төлөөлөгшөн байгаа бшуу.

ПРАВДА БУРЯТИЙ Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгдэхэ хуудаһанда: гүрэндэ тарна тушаала түсөөһөө Зэдэ тарнашадай дүүргэһон тухай мэдээлэл. «Хоолоос» гэһэн нүүдэл редакциин корреспондентүүдэй статья. ТАСС-ай шухала материалууд.

Уласхоорондын шэнэ ассоциацийн эмхидхэлэй конференци

ПАРИЖ, сентябрийн 12. (ТАСС). Дэлхийн элдэб оронүүдэд орд хэлэ ба литература заагтар багшанарай байгуулаха гэжэ шийдэһэн уласхоорондын ассоциацийн эмхидхэлэй конференци Франциин нийслэлдэ болоо. Манай планетын бүхэ түбийн 25 гүрэнһөө ерлэн 44 делегат тус конференцидэ хабаадаһан байна. Шэнэ организациин уставай проекте болон бусад документуудыг али бүхэ талаһань зүбэн хэлсэһэнэйгэ

МАЛЫН РЕСПУБЛИКА БА МАКО. Бургуудта хэсхэл болоно.

МАЛЫН РЕСПУБЛИКА БА МАКО. Бургуудта хэсхэл болоно. ТАСС-ай фото.

Манай адрес, телефонуу

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-применная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 68-01, партийной линии — 60-91, сельского хозяйства — 64-63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности строительства — 61-35, советского строительства и быта — 68-культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информация — 34-05, общественная приемная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолaborатория — 33-61. Гор. Улан-Удэ, типография Управления по печати при Совете Министров БурАССР. Н-01106. Зак. № 918.